

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 12Co/414/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6913219358
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 12. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Katková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2015:6913219358.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v právnej veci navrhovateľa EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Pajštúnska č. 5, 851 02 Bratislava, IČO: 35 724 803, právne zastúpeného TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., so sídlom Pajštúnska č. 5, 851 02 Bratislava, IČO: 36 613 843, proti odporkyni H. R., nar. XX. XX. XXXX, bytom R. č. XX, XXX XX J., za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporkyne Združenia spotrebiteľov Slovenska, o.z., so sídlom J. Kráľa č. 7, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 42 309 166, právne zastúpeného Mgr. Henrichom Schindlerom, advokátom, Advokátska kancelária so sídlom J. Kráľa č. 7, 974 01 Banská Bystrica, v konaní o zaplatenie 46,14 Eur s príslušenstvom, na základe odvolania navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Rimavská Sobota č. k. 9C/74/2014-62 zo dňa 27. 10. 2014, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým uložil navrhovateľovi povinnosť zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne trovy konania vo výške 24,64 Eur, do troch dní odo dňa právoplatnosti rozsudku (tretí výrok), p o t v r d z u j e .

Odporkyni náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Navrhovateľ j e p o v i n n ý nahradíť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne trovy odvolacieho konania, spočívajúce v trovách právneho zastúpenia vo výške 8,35 Eur, na účet jeho právneho zástupcu Mgr. Henricha Schindlera, advokáta, vedený vo X. E., a.s., číslo účtu XXXXXXXXXXX/XXXX, v lehot.e troch dní od právoplatnosti tohto uznesenia.

odôvodnenie:

Okresný súd Rimavská Sobota (ďalej len „okresný súd“, resp. „prvostupňový súd“) rozsudkom zo dňa 27. 10. 2014 zamietol návrh navrhovateľa (prvý výrok). Odporkyni náhradu trov konania nepriznal (druhý výrok). Navrhovateľovi uložil povinnosť zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne trovy konania vo výške 24,64 Eur, do 3 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku (tretí výrok).

O náhrade trov prvostupňového konania okresný súd rozhodol podľa § 142 ods.

1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „O.s.p.“), ktoré pozostávajú z 2 úkonov právnej pomoci po 16,60 Eur (prevzatie vecí, vyjadrenie zo dňa 21. 10. 2014), 2 x režijný paušál po 8,04 Eur. Okresný súd priznal vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne trovy právneho zastúpenia v polovici (zo sumy 49,28 Eur), t.j. vo výške 24,64 Eur podľa ustanovenia § 150 ods. 2 O.s.p., pretože ide o drobný spor a trovy vyúčtované vedľajším účastníkom na strane odporkyne považoval v zjavnom nepomere voči pohľadávke, ktorá bola predmetom konania.

Proti rozsudku okresného súdu, konkrétne do výroku ohľadne náhrady trov vedľajšieho účastníka na strane odporkyne (tretí výrok) navrhovateľ podal v zákonnej lehote odvolanie. Uviedol, že v danom prípade bola na mieste aplikácia ustanovenia § 150 ods. 2 O. s. p., pretože ide o drobný spor. Je potrebné vychádzať zo zásady primeranosti a úmernosti vo vzťahu k výške žalovanej istiny, ale aj vo vzťahu k povahe vecí, posúdenia jej zložitosti a obsahu podaní. Vedľajší účastník v obdobných

veciach vystupuje opakovane z obsahovo rovnakými, jednoduchými podaniami, preto okresný súd nemal vedľajšiemu účastníkovi priznať trovy právneho zastúpenia. Podľa jeho názoru, účasť vedľajšieho účastníka v konaní nebola účelná ani žiaduca. Súd je totiž sám povinný skúmať dôvodnosť uplatneného nároku. Vedľajší účastník vo svojom podaní neuviedol žiadne relevantné skutočnosti a k zamietnutiu návrhu došlo z iných dôvodov, ako namietal vedľajší účastník, preto sa jeho vstup do konania javí ako neúčelný. Zastáva názor, že v prípade trov vedľajšieho účastníka nie je možné hovoriť o trovách účelne vynaložených na uplatnenie alebo bránenie práva. Nepriznaním náhrady trov konania súd neporušuje základné právo na právnu pomoc a rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 2 a 3 Ústavy SR, najmä, keď trovy konania nie sú účelne vynaložené a nie sú ani v príčinnej súvislosti s procesným postojom vedľajšieho účastníka k predmetu konania (viď nález Ústavného súdu SR II. ÚS 78/03). Ďalej poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6MCdo 5/2013 zo dňa 19. 03. 2014. Podľa jeho názoru, vedľajší účastník (združenie na ochranu spotrebiteľa) musí byť sám z podstaty svojej existencie schopný poskytnúť právnu pomoc pri súdnych konaniach v spotrebiteľských veciach. Vedľajší účastník je združením založeným na ochranu spotrebiteľa, a teda prioritne sa predpokladá pomoc, zo strany združenia založeného za týmto účelom, nie zo strany zástupcu združenia. Účelom združení na ochranu spotrebiteľa je okrem iného kolektívna ochrana spotrebiteľov, zastupovanie spotrebiteľov v občianskom konaní, a vstup do spotrebiteľských sporov v pozícii vedľajšieho účastníka. Združenia na ochranu spotrebiteľa podľa § 25 zák. č. 250/2007 Z. z. majú pritom možnosť využívať aj určenú podporu ministerstva. Je zrejmé, že na to, aby združenie mohlo naplňovať svoje ciele a vykonávať svoju činnosť, musí reálne disponovať zodpovedajúcou materiálnou, ako aj personálnou základňou minimálne v rozsahu zabezpečenia možnosti vykonávania základných proklamovaných cieľov. Úmyslom zákonodarcu pri umožnení vstupu právnickej osoby ako vedľajšieho účastníka do konania bolo umožniť kvalifikovanú ochranu spotrebiteľa priamo na ten účel zriadeným subjektom, ktoré budú spôsobilé poskytnúť spotrebiteľovi kvalifikovanú pomoc a ktoré budú v danej oblasti materiálne, personálne vybavené a odborne kompetentné. Združenie vstupuje do množstva konaní bez ohľadu na stav konania a vôľu odporcu, a to oznámením o vstupe združenia do konania, ktoré obsahuje žiadosť o zaslanie žaloby a návrh na priznanie trov konania. Združenie teda nemá žiadnu vedomosť o prejednávacom prípade a len z označenia účastníkov konania usudzuje, že ide o spotrebiteľskú vec. Vedľajší účastník viaceré procesné podania nadbytočne opakuje bez uvedenia nových významných skutočností vzťahujúcich sa na predmet sporu. Paušálny vstup združenia zastúpeného advokátom do konaní, v ktorých pre vstup nebol žiadny dôvod, iba zbytočne navyšuje trovy konania a navodzuje dojem, že účelom vstupu nebola ochrana práv spotrebiteľa, ale získanie finančných prostriedkov v podobe náhrady trov právneho zastúpenia. Z uvedených dôvodov považoval právne zastúpenie vedľajšieho účastníka na strane odporkyne v predmetnom konaní za nadbytočné, účelové a nehospodárne. Žiadal, aby odvolací súd výrok rozsudku o trovách konania preskúmal a v zmysle ustanovenia § 220 O. s. p. zmenil tak, že vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania neprizná.

Vedľajší účastník na strane odporkyne vo vyjadrení k odvolaniu navrhovateľa uviedol, že do predmetného konania nevstúpil hromadným podaním, ale konkrétnym oznámením o vstupe s konkrétnym splnomocnením práve pre toto konanie. Jeho vyjadrenie nebolo formulárové, neobsahovalo všeobecné ustanovenia o neprijateľných podmienkach a uvádzalo len skutočnosti, na základe ktorých došlo „k zastaveniu konania“. Nesporne mu vznikli trovy právneho zastúpenia, ktoré boli nielen účelne vynaložené, ale viedli k úspechu odporkyne ako spotrebiteľky v spore. Uviedol, že je neziskovým občianskym združením, ktorého cieľom je ochrana spotrebiteľa. Postavenie navrhovateľa, ktorého hlavnou náplňou činnosti je vymáhanie pohľadávok, má rozsiahly aparát a je všeobecne známe, že pri podnikaní dosahuje značný zisk, preto jeho majetková sféra zaplatením náhrady trov nebude ohrozená. Navrhol, aby odvolací súd potvrdil rozsudok prvostupňového súdu o trovách vedľajšieho účastníka. Zároveň si uplatnil trovy odvolacieho konania.

Navrhovateľ vo vyjadrení k vyjadreniu vedľajšieho účastníka na strane odporkyne uviedol, že trvá na svojom odvolaní zo dňa 18. 12. 2014. Navrhuje, aby odvolací súd napadnutý výrok o trovách konania preskúmal a podľa ustanovenia § 220 O. s. p. zmenil tak, že vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne náhradu trov konania neprizná.

Odporkyňa sa k odvolaniu navrhovateľa nevyjadřila.

Krajský súd, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.), vec preskúmal v rozsahu určenom ustanovením § 212 ods. 1 O.s.p., bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a rozsudok okresného

súdu v odvolaní napadnutom výroku, t.j. vo výroku o trovách konania vedľajšieho účastníka na strane odporkyne (tretí výrok) podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

Odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že zákonom č. 353/2014 Z. z. ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony došlo k zmene ustanovenia § 93 ods. 3 O.s.p. a na to, aby vedľajší účastník, ktorým je právnická osoba založená alebo zriadená na ochranu spotrebiteľa podľa osobitného predpisu, účinne vstúpil z vlastného podnetu do súdneho konania, musí doložiť aj súhlas hlavného účastníka, na strane ktorého chce v konaní vystupovať, inak súd na oznámenie o vstupe neprihliada. Uvedené ustanovenie však nadobudlo účinnosť 1. januára 2015 a nemožno ho aplikovať na vstup vedľajšieho účastníka do konania, ku ktorému došlo pred uvedeným termínom. Uvedenej skutočnosti preto bude zodpovedať aj nasledujúca časť odôvodnenia tohto rozhodnutia.

Zo spisu okresného súdu vyplýva, že návrhom na začatie konania sa navrhovateľ v pozícii veriteľa voči odporkyňi domáhal zaplatenia dlžnej sumy s príslušenstvom. Dňa 06. 10. 2014 bolo okresnému súdu doručené oznámenie vedľajšieho účastníka Združenia spotrebiteľov Slovenska, o.z., so sídlom Banská Bystrica, že vstupuje do tohto súdneho konania ako vedľajší účastník na stranu odporkyne.

Podľa § 93 ods. 2 O.s.p., ako vedľajší účastník sa môže popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu.

Podľa § 93 ods. 3 O.s.p. v znení platnom a účinnom do 31. 12. 2014, do konania vstúpi buď z vlastného podnetu alebo na výzvu niektorého z účastníkov urobenú prostredníctvom súdu. O prípustnosti vedľajšieho účastníctva súd rozhodne len na návrh.

Podľa § 93 ods. 4 prvá a druhá veta O.s.p., v konaní má vedľajší účastník rovnaké práva a povinnosti ako účastník. Koná však iba sám za seba.

V prejednávanej veci je zrejmé, že predmetom konania je nárok vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy (v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka), t.j. zo Zmluvy o bežnom účte zo dňa 17. 01. 2008. Vedľajší účastník je občianskym združením, predmetom činnosti ktorého je ochrana práv spotrebiteľov.

Odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že z vyššie uvedených ustanovení O.s.p. jednoznačne vyplýva, že vzhľadom na spotrebiteľský charakter sporu Združenie spotrebiteľov Slovenska, o.z., so sídlom Banská Bystrica (resp. akýkoľvek subjekt, ktorého predmetom činnosti je ochrana práv spotrebiteľa) má oprávnenie vystupovať v tomto konaní ako vedľajší účastník na strane odporcu (spotrebiteľa), pričom nemusí preukazovať „právny záujem na jeho výsledku“, pretože možnosť, aby vystupoval ako vedľajší účastník na strane odporcu (spotrebiteľa) mu dáva priamo špeciálna zákonná úprava uvedená v ustanovení § 93 ods. 2 O. s. p.. Účinky vstupu vedľajšieho účastníctva podľa § 93 ods. 2 O.s.p. nastávajú už okamihom doručenia oznámenia o jeho vstupe súdu (bez ohľadu na konkrétnu fázu právoplatne neskončeného konania); výslovný súhlas podporovaného účastníka so vstupom vedľajšieho účastníka do konania na jeho strane nie je potrebný. Odvolací súd zdôrazňuje, že vyššie uvedené závery sa v plnej miere uplatnia len vo vzťahu k vedľajšiemu účastníkovi, ktorým je právnická osoba založená za účelom ochrany práv podľa osobitného predpisu a ktorej vstup do konania bol realizovaný do 31. 12. 2014. Keďže ustanovenie § 93 ods. 4 O. s. p. výslovne upravuje, že vedľajší účastník má v konaní rovnaké práva a povinnosti ako účastník, z toho možno vyvodiť len jeden záver a to, že vedľajší účastník má (rovnako ako akýkoľvek hlavný účastník) jednak právo na právnu pomoc pred súdmi, čo je základné ústavné právo (článok 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky), ktoré sa v rámci civilného súdneho konania realizuje možnosťou zabezpečiť si kvalifikované právne zastúpenie splnomocneným právnym zástupcom - advokátom, a samozrejme má i právo na náhradu trov konania, kam podľa ustanovenia § 137 ods. 1 O. s. p. bez akýchkoľvek pochybností patrí i náhrada trov právneho zastúpenia. Samozrejme, vedľajšiemu účastníkovi môže byť priznaná náhrada trov konania (teda i náhrada trov právneho zastúpenia) len v prípade, ak právo na náhradu trov konania vznikne tomu účastníkovi, na strane ktorého v konaní vystupoval.

Ako vyplýva z obsahu spisu, prvostupňový súd napadnutým rozsudkom zamietol návrh navrhovateľa na zaplatenie istiny 46,14 Eur s príslušenstvom. Prvostupňový súd ďalej postupoval správne, keď v súlade s ustanovením § 151 ods. 1 O.s.p. rozhodol i o náhrade trov konania, a to podľa § 142 ods. 1

O.s.p. v spojení s § 150 ods. 2 O.s.p. Odvolací soud sa stotožňuje s argumentáciou týkajúcou sa náhrady trov konania uvedenou prvostupňovým súdom v odôvodnení jeho rozhodnutia. Okresný súd aplikáciu uvedených zákonných ustanovení náležite odôvodnil a taktiež uviedol, akými úvahami sa riadil a ktoré skutočnosti vzal do úvahy.

Odvolací súd považuje za potrebné ešte uviesť, že ustanovenie § 150 ods. 2 O.s.p. umožňuje súdu v drobných sporoch znížiť alebo nepriznať náhradu trov, avšak pod podmienkou, ak sú neprimerané voči pohľadávke. Ide o výnimočné opatrenie, ktoré umožňuje výnimku zo zásady úspechu a neúspechu v konaní. Pri žalobách týkajúcich sa tzv. drobných sporov (§ 200ea ods. 1 O.s.p. - hodnota pohľadávky bez príslušenstva v čase začatia konania neprevyšuje 1.000,-Eur) je aplikácia uvedeného ustanovenia § 150 ods. 2 O.s.p. na mieste. Nepriznanie náhrady trov konania, prípade trov právneho zastúpenia, by bolo v danom prípade neprimerane prísne, pretože od odporkyne (eventuálne vedľajšieho účastníka na strane odporkyne) podľa názoru odvolacieho súdu nie je možné spravodlivo žiadať, aby znášali trovy konania. Avšak pri posudzovaní dôvodnosti a účelnosti rozsahu úkonov s prihliadnutím na charakter sporov (hromadné uplatňovanie žalôb, ten istý predmet konania) má odvolací súd za to, že v tomto prípade možno pri náhrade trov právneho zastúpenia uvažovať o dvoch úkonoch právnej služby ako o účelne vykonaných úkonoch, ktoré bolo potrebné pre zabezpečenie bránenie práv spotrebiteľky vykonať, tak ako to správne uviedol prvostupňový súd. Odvolací súd považoval zároveň za správne aj priznanie trov právneho zastúpenia vo výške jednej polovice z uplatňovaných trov za dva úkony právnej služby, pretože trovy právneho zastúpenia vo väčšom rozsahu považoval vo vzťahu k výške istiny, prihliadajúc aj na charakter sporu (hromadné uplatňovanie žalôb, ten istý predmet konania, hromadné podania vedľajšieho účastníka), za neprimerané.

Odvolaním nenapadnuté výroky rozsudku okresného súdu (prvý, druhý výrok) zostali nedotknuté (§ 206 ods. 3 O.s.p.).

Pri rozhodovaní o trovách odvolacieho konania vychádzal odvolací súd z ustanovenia § 224 ods. 1 v spojení s ustanovením § 142 ods. 1 O. s. p.. Odporkyňa aj vedľajší účastník vystupujúci na jej strane boli v odvolacom konaní úspešní, a preto im podľa vyššie citovaných ustanovení vzniklo právo na náhradu trov odvolacieho konania. Trovy odvolacieho konania si však odporkyňa do doby rozhodnutia odvolacieho súdu neuplatnila (§ 151 ods. 1 O. s. p.) a ich vznik nemal odvolací súd preukázaný ani zo spisu, preto odporkyňa náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Ako už bolo uvedené, vedľajší účastník na strane odporkyne si uplatnil náhradu trov odvolacieho konania (predstavujúce trovy právneho zastúpenia v odvolacom konaní) vo vyjadrení k odvolaniu. Za uvedený úkon právnej služby zo dňa 20. 04. 2015 - vyjadrenie k odvolaniu, ktoré sa netýkalo rozhodnutia vo veci samej patrí odmena vo výške 8,30 Eur (základná sadzba tarifnej odmeny určená z hodnoty sporu podľa § 10 ods. 1 s použitím § 13a ods. 2 písm. b/ vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov - ďalej len „vyhláška“), režírná paušálna náhrada výdavkov (§ 16 ods. 3 vyhlášky) v sume 8,39 Eur, súhrnne trovy právneho zastúpenia v odvolacom konaní predstavujú 16,69 Eur. Odvolací súd podľa § 150 ods. 2 O.s.p. znížil trovy právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka na strane odporkyne o 1-icu (16,69 Eur : 2), pretože ako bolo vyššie uvedené, predmetom konania bol drobný spor, pričom vedľajším účastníkom uplatnené trovy právneho zastúpenia považoval za neprimerané k pohľadávke.

Podľa ustanovenia § 149 ods. 1 O. s. p. je navrhovateľ povinný zaplatiť trovy odvolacieho konania vo výške právnomu zástupcovi vedľajšieho účastníka na strane odporkyne.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.